

ekomst be-
zijn eigen
Theosofen.
Theosofie is
van oude

het Am-
dagen van
Sabbatisten,
Apostolische

al gereed,
opgebeven,
seld nemen.

Science
e christe-
levr. M. B.
staan zonde
berusten op
een genees-
op aarde
Wie in ge-
delt genees-
ijk. De secte
dij 600.000
ng berusten,

ie van den
in 1896, be-
sbeginnelsen.
daze wijze

reformeerde
te verslaan.
aan: „Aan-
reformeerde
ordt, dat zij
en uitmaken,
staan, niet
i het wezen
die in het
schen.”

is beginselen
het genoemd
rden de uit-
eiten en het
liggen, daar-
lechts uitge-
et onderwijs
zijn in den

de feiten en
haar ook als

ginselen.
l niet duide-

ik ondersteld.
iereformeerde
len voor het
den genomen.
krijgt ze toch
aspekt.

usachen deze
t wegredene-

ik zijn alleen
te vijfde geen

iereformeerde
Nominalisten,
vat, als ware
Calvijn of bij
mbeginsel is
hting is juist
opvatting ge-
ging de actie
den hoogen
te belichaamd
en zijn geest-
ijk denken uit-
ing niet altijd
aar klaarheid,
helder inzicht
van deze mo-
lenkbeginnelsen

Hier worden de Gereformeerde beginselen weer in een anderen zin genomen.

Hier zijn de Gereformeerde beginselen juist niet zulke, die uitgedrukt zijn in den vorm der gedachte en daarom eerst in den grondslag voor het onderwijs meerekenen.

Hier zijn de Gereformeerde beginselen zulke, die noch bij Calvijn noch bij eenigen Calvinist als bewust denkbeginsel zijn uitgesproken. Ze gaan boven hun persoonlijk denken uit. Ze leiden hen als motieven, maar Calvijn noch de Calvinisten waren allermint tot het formuleeren van hun denkbeginselen in staat.

Het zou niet te verwonderen zijn, indien het hier iemand een beetje begon te duizelen.

Gereformeerde beginselen moeten geformuleerde denkbeginselen zijn en ze zijn het in het Calvinisme toch niet.

Hoe laat zich dat met elkander rijmen?

De Bethlehemiët.

Onder de bewijzen, dat de Schrift zelf stammen en richtingen naar personen noemt en dat het derhalve niet onschrijftelijk mag worden geacht den naam „Calvinisten” te gebruiken, werden naast Rechabieten, Kalebieten, Moabieten enz. enz. ook de Bethlehemiëten opgenomen.

Hoe de Bethlehemiët hier verzeild raakte, kan ik niet verklaren.

Bethlehem is een plaatsnaam.

Het zal wel niet te veel verondersteld zijn, dat de Bethlehemiët hier de Benjaminiet heeft verdronken.

Misbruik van bijbelteksten.

Het viel ons op, dat in den laatste tijd in vergaderingen, ook in die van stad en land, weer zulk een schromelijk misbruik wordt gemaakt van bijbelteksten.

Het schijnt, alsof er bepaalde tijden zijn, waarop zoo'n vloedgolf komt opzetten.

Want men kan wel zeggen, dat b.v. in de Kamer de betreurenswaardige wijze, waarop de heer Kersten optreedt, den heer Schaper ertoe verleide om te trachten hem met diens eigen wapenen, n.l. bijbelteksten te bestrijden, die hij dan een verkeerd zin gaf.

Maar dit is niet een op zichzelf staand geval.

POPULAIR-WETEN - SCHADDELUKE SCHETSEN

Iets over Christus en de „verdringing” van Judas!

Onlangs is in ons blad gesproken over de psychologie van Freud e.s. Daarbij kwam ook tersprake de kwestie der „verdringing”.

Wie daarvan een bijbelsch voorbeeld zoekt, denke aan Judas. Wat wij onlangs over de school van Freud opmerkten, willen wij aan Judas in zijn verhouding tot Christus nog even illustreren.

Men kan immers de menschelijke ziel van Judas Iskariot slechts verstaan, als men o.m. doet uitkomen, dat in Judas' voorgaand leven, veel duistere begeerten en driften met geweld waren achteruit gedrongen en ten onder waren gehouden.

Dit was een gevolg geweest van de tijdelijke aanraking van zijn consciëntie door Jezus Christus, zooals deze voor Judas' waarneming geweest was. Aanvankelijk had de „figuur” van Jezus bij Judas zeer sterke bewondering afgedwongen. Jezus had hem ook een wel haast doodelijke pijn gedaan, toen Hij hem overmeesterde. Maar het gevolg was telkens weer geweest, dat Judas zich, met zijn gaven en talenten, met zijn sterke aspiraties en hartstochten, had kunnen overgeven in een zachte bedwelming aan dezen nieuwen Meester, die alles scheen te weten, en alles te vermogen. Waarlijk, het was een mooie, een spannende, een „vrome” periode geweest in Judas' leven.

Niettemin — het was met Judas niet in orde gekomen.

En het was tusschen Jezus en Judas principiëel ook niet in orde gekomen.

Aan Judas ontbrak één ding, en dat was nu juist dat ééne ding, waar het op aankomt, hem ontbrak de wedergeboorte.

Dus ontbrak hem eigenlijk nog alles.

Ja, Judas had een „vrome” periode gehad, toen hem Jezus ontmoette. Hij had zijn booze begeerten en driften, ook zijn drift van geldgierigheid, kunnen verdringen: Jezus imponeerde ook zool.

En toch —

En toch —

Ach, het was bij Judas wel gekomen tot een verdringen van zijn booze driften, van zijn geldgierig bestaan, van zijn eigen handhavingswil, —

Pas nog moet iemand in den Amsterdamschen gemeenteraad naar aanleiding van het feit, dat een zijner medeleden van opinie veranderd was, gezegd hebben: „er is meer blijdschap in den hemel over één bekeerling, dan over allerlei menschen van gelijke richting, die er binnenkomen”.

Natuurlijk is dat niets minder dan profanie.

Het dient hun, die zich daaraan schuldig maken, aan het verstand te worden gebracht, hoezeer zij ons, die de Schrift liefhebben als het Woord van God, daarmee kwetsen.

Misschien heeft het nog het beste resultaat, wanneer hun dit vertrouwelijk onder het oog wordt gebracht.

En anders mag openlijk protest niet achterwege blijven.

HEPT.

ZENDING EN EVANGELISATIE

Door de plaatselijke Kerk.

Met het goede Gereformeerde kerkbegrip hangt samen, dat allerlei arbeid uitgaat van de plaatselijke Kerk. Alles, wat het eigen kerkelijke leven aanbelangt. En daarvoor valt ook b.v. de Zending. De verzorging van de Emeriti en van predikantsweduwen en wezen. En, iets, waarop ik ditmaal bijzonder wilde wijzen, dat raakt ook den arbeid der Evangelisatie.

Op Evangelisatie-Congressen en Synodes is herhaaldelijk uitgesproken, dat de Evangelisatie behoort uit te gaan van de geïnstitueerde plaatselijke Kerk.

De arbeid onder hen, die van het Evangelie zijn vervreemd, en nu moeten worden terug geroepen tot den God der vaderen, is roeping van het instituut der Kerk. Dus niet in de eerste plaats van een groep particuliere geloovigen, maar van de Kerk. En ook niet van de Kerken in het algemeen. Maar in een bepaalde stad of dorp heeft de Kerk daar ter plaatse de roeping, het Evangelie te brengen aan hen, die daarvan vervreemd zijn. Roeping der plaatselijke Kerk.

Dat wordt thans wel over het algemeen helder ingezien.

Maar daaruit vloeien allerlei gevolgen voort. Ook dit, dat de kosten voor dien arbeid moeten worden gedragen door die Kerk zelf. Dit is niet moeilijk in te zien. Die uitgaven behooren tot de kosten van haar eigen huishouding. En daarom behoort ze die kosten zelf te dra-

doch, doch — dit alles was in hem niet gebroken.

Nee, het was in Judas niet gebroken.

De oude mensch was in Judas wel verdronken. Maar hij was niet gekruisigd, gedood, begraven. Al wat in Judas vleeschelijk was, en slecht, en uit den ouden wortel der zonde, het was op zij geworpen, maar het was niet vernietigd; het was niet eens in beginsel overwonnen. Aan Judas ontbrak één ding, maar dat eene was juist het noodige; hem ontbrak de wedergeboorte.

Want wedergeboorte en verdringing zijn twee.

Wie het kwaad verdringt, laat in zijn zielehuis het leelijke en het mooie, het kwade en het goede, wel onderling van plaats veranderen; hij laat het kwaad naar den kelder verhuizen, en haalt de betere aspiraties naar boven toe, naar den zolder; maar... dat „betere” is geen geestelijk goed, doch slechts een natuurlijke zielelel; vrucht van gemeene gratie, doch niet van bekeering uit den wederbarenden Geest... En — dat kwaad, die zonde, ze blijft in het huis van zijn ziel wonen. De „verdringing” laat het kwaad in onze zielewoning wel van kamer verhuizen (van de bovenverdieping naar de onderverdieping), — maar ze drijft het kwaad niet het huis uit, en doodt het ook niet.

Maar de wedergeboorte?

Zij is heel anders!

Zij is een werk van God, een gave van genade, die het kwaad in ons niet verplaatst van de eene zielekamer naar de andere, of van het bovenbewustzijn naar het onderbewustzijn, of van den „zolder” naar den „kelder” in ons zielehuis; want de wedergeboorte uit den Geest doet méér, doet iets anders. Zij BREEKT het kwaad in BEGINSEL, naar den wortel, radicaal. Zij overwint het kwade door het goede. Zij neemt den dood wég dóór het leven.

En zóó is de wedergeboorte een ingang van Jezus Christus, door Zijn Geest, in onze persoonlijkheid om door een nieuw leven, dat immers Zijn leven is, den dood in ons te overwinnen en te verbreken.

Niet, dat dit proces van bekeering uit wedergeboorte dadelijk voltooid is.

Want wij weten en belijden, dat, ook na de wedergeboorte, in den mensch overblijft de strijd van den ouden mensch tegen den nieuwen mensch, en het begeeren van dien nieuwen mensch tegen den ouden mensch.

gen, en zelf de middelen te zoeken en te vinden, om in de financieele regeling voorziening te treffen.

En als dan die Kerk niet bij machte is, al de kosten te dragen en al de gelden zelf bijeen te brengen, die deze arbeid met zich brengt, wat dan?

Dat de kosten de draagkracht van een bepaalde Kerk te boven blijken te gaan, komt nogal eens voor. Een Kerk kan zich plotseling, door bijzondere omstandigheden geplaatst zien voor een taak, die ook in financieel opzicht ver boven haar krachten gaat.

Denk b.v. aan de Zuiderzee-werken. Daardoor zijn enkele kleine Kerken voor arbeid geplaatst, die ze zelf bij lange niet kunnen bekostigen. En dan is het duidelijk, dat de helpende hand moet worden geboden. Maar hoe?

Het komt me voor, dat op dit punt der practijk nog niet voldoende helderheid is en eenstemmigheid heerscht. De practijk wijst uit, dat nog dikwijls wegen worden ingeslagen, die minder juist zijn te achten. Hier is nog te veel onhelderheid.

In het algemeen zijn er twee wegen in te slaan. De plaatselijke Kerk of haar Evangelisatie-Commissie kan overal in den lande om steun aankloppen. Door circulaire, advertenties, colporteurs, enz. Om zoo te trachten, de benodigde gelden bij elkaar te brengen.

Voor wat den arbeid bij de Zuiderzee-werken betreft, is het iets anders gegaan, gelijk bekend mag worden verondersteld. Maar in wat ik nu schrijf en met dit artikel bedoel, heb ik het oog in het geheel niet op dien arbeid van het Zuiderzee-Comité. Daarover is eerder gesproken en geschreven, zoodat ik daarover niet schrijf. Ik bedoel in het algemeen te signaleren een manier van werken, die verschillende plaatselijke Kerken voor haar Evangelisatie-arbeid volgen: bijdragen vragen van verschillende particulieren, corporaties, Kerken, door het geheele land.

Zoo doet de Paulus-vereeniging. En de Straatprediking van Amsterdam. En het nu pas opgerichte Comité voor Gereformeerde Evangelisatie onder Schippers te Rotterdam, dat onder den naam: Comité G. E. O. S. te Rotterdam onder zeil is gegaan. Ook dit Comité heeft nu een circulaire verspreid, die in de pers is opgenomen en aan de Kerkeraden is toegezonden, met verzoek om steun.

Zulk een verzoek vindt aanstonds weerklank in ons hart. Nooit genoeg en nooit breed genoeg kan de arbeid der Evangelisatie worden ter hand genomen. Er mag geen kring, van God vervreemd, van het werk der Evangelisatie worden uitgesloten. Schippers, de vaak vergeeten en verwaarloosden, moeten ook worden behandeld. En te loven is, dat de samenwerkende Kerken van Rotterdam besloten, dien arbeid aan te vatten.

Maar de weg, dien het Comité inslaat, acht ik niet de meest gelukkige. Weer het vragen aan particulieren en Kerken in ons geheele land.

Daarom — wij weten dat wel — blijft er, ook na de wedergeboorte, en tijdens onze voortgaande bekeering, tot op zekere hoogte nog plaats over voor dat spel van „verdringing” van het lagere door het hogere, en van het hogere door het lagere. Er blijft ook na de wedergeboorte nog plaats over voor den ouden mensch, om den nieuwen tijdelijk, in beperkten zin, achteruit te persen, en naar beneden toe te werken; en evenzoo blijft er na wedergeboorte ook ruimte over voor den nieuwen mensch, om den ouden te overwinnen met zijn driften; en dan later komt de drift des ouden menschen toch weer om zich te laten gelden. Ach ja.

Alleen maar: wanneer zulk een zielsproces, en een dergelijke zielscomplicatie, zich in het zielehuis van den wedergeboren mensch voordoet, dan kan bij HEM toch nooit de nieuwe mensch door den ouden mensch voor altijd worden weggedrongen; want de zegepraal is zeker en gewis aan den nieuwen mensch, omdat Christus in hem overwint te allen dage.

Verdringing en bekeering uit wedergeboorte zijn, en blijven, twee.

Om naar Judas weer te keeren, wanneer een menschenziel, zooals de zijne, blijft staan buiten de wedergeboorte, en dus in dat huis van zijn ziel alleen maar dat „gereedschap”, dat meubilair is, dat opkomt uit de zonde, en van den Satan is gewaarmerkt, dan kan de Christus in zoo'n huis ook wel binnen komen, doch Hij komt daar dan binnen niet als Middelaar, maar als een menschenkind, dat wij eeren, interessant vinden, bewonderen en tot-op-zekere-hoogte ook wel willen gehoorzamen. Nee, Hij komt er niet binnen als de Middelaar, de Overwinnaar, de Levenswekker door den Heiligen Geest, die ons met Zich meeneemt in den dood, en ons daarna met Zich optrekt in de opstanding uit de dood.

En daarom zal bij zulk een mensch het proces van „achteruitdringen” BEPERKT BLIJVEN tot de innerlijke bewegingen, de zielkundige schommelingen, de „up and down's”, van den OUDEN MENSCH ZELF.

Wat van Christus Jezus in zulke zielen wordt gezien, dat is slechts de Christus-van-den-buiten-kant.

Zulk een hart laat zich niet van binnen doorzoeken en vernieuwen door Christus en Zijn Geest,

Ik zou daarover niet hebben geschreven, indien dit geval het eerste het beste ware. Maar gelijk reeds boven werd gezegd, dit begint te behoren tot den meer en meer gebruikelijken weg. Zachtjesaan begint zich zoo een communis opinio te vestigen, een algemeene overtuiging en een algemeen geldende regel, dat zóó de weg is; dat het zóó behoort te gaan: Als een Kerk Evangelisatie-arbeid opvat en ziet, dat de kosten haar krachten te boven gaan, dan roept ze de hulp in van alle Kerken en particulieren in het vaderland.

En die manier van werken acht ik niet juist. Dien kant moet het niet op. Men versta mijn bedoelen wel: er is natuurlijk niets tegen, dat een Kerk zoekt ook buiten haar kring steun te vinden.

Maar regel make ze daarvan niet. Dat blijve de uitzondering, het buitengewone. Ze mag haar huishouding nooit baseeren mee op wat langs dien weg van advertenties, enz. inkomt van Kerken en corporaties en aparte personen.

De gewone weg voor het bekostigen van haar uitgaven voor haar geheele kerkelijke leven, ook van haar Evangelisatie, is een andere.

Die andere weg is feitelijk wel overbekend. Ze volgt uit de Gereformeerde opvatting van Kerk en Kerkverband. Wanneer een Kerk niet bij machte is, wendt ze zich tot de andere Kerken. Dan wordt die Kerk geholpen door de classis, binnen welker gebied ze gelegen is, en indien noodig, via de classis door de Particuliere Synode en zoo noodig verder door de Generale Synode. Zoo geschiedt het bij de hulp aan hulpbehoevende Kerken, bij de verzorging der Emeriti, bij de Zending. Zoo gaat het naar den elsch van het Kerkverband.

En zoo is de weg voor den steun in den arbeid der Evangelisatie, langs den weg, door het Kerkverband gegeven.

Wanneer een Kerk niet instaat is, de kosten te dragen voor haar Evangelisatie, dan wende ze zich tot de classis met verzoek om steun. En als dan de Kerken der classis dien steun toezeggen, dan is de zaak gezond. Dan zullen de Kerken der classis, die besluten, de betreffende Kerk te helpen, h.v. door een collectie, die hulp verleen.

Dat men nu niet algemeen dien weg opgaat, heeft ook zijn oorzaak. Er is te dezen opzichte nog zooveel, waardoor de vaste lijnen niet in concrete uitgestippeld zijn.

Wel is in het algemeen gewezen de weg, dien men moet gaan. In 1923 op de Synode van Utrecht is van onderscheidene zijden hierop gewezen. De Kerk van Weesp en de classes Groningen en Zierikzee hadden als haar meening uitgesproken, dat de samenwerking behoort te geschieden in den weg van het gewone kerkverband.

En de Commissie-Groesbeide heeft op die Synode als haar meening uitgesproken, dat het niet de bedoeling

is, dat een Classis de kosten van het Evangelisatiewerk eenvoudig over de Kerken omslaat. „Stel, dat een Kerk voor haar Evangelisatie-arbeid gelden te kort kwam, dan zou ze die eventueel als hulpbehoevende Kerk kunnen aanvragen op de gewone wijze”.

Deze Commissie heeft zich echter in haar conclusiën beperkt tot het opstellen van eenige algemeene regelen, en daaronder uit den aard der zaak niet genoemd het verkrijgen van steun bij eigen onmacht. Want dat steun geven behoort onder de algemeene regelen der Evangelisatie niet thuis.

En weer in overeenstemming daarmee heeft de Synode, die deze conclusiën overnam, over de wijze, waarop een Kerk financieel bij haar Evangelisatie-arbeid kan worden gesteund, geen uitspraak gedaan. Zoodat we, voorzover me bekend is, geen enkele Synodale uitspraak in deze materie bezitten, en ieder nog doet, wat hem het beste toelijkt.

Dat begint zich nu zachtjesaan te wreken. De arbeid der Evangelisatie wordt steeds omvangrijker. Met toenemende energie beginnen de Kerken zich te kwijten van haar Goddelijke roeping te dezen opzichte. Gelukkig. De nood der tijden roept! eerlijk, dat ook onze Kerken die stemmen steeds duidelijker verstaan.

Maar daarmee gaat gepaard het ernstiger worden van de vraag, hoe de financiële samenwerking behoort te zijn.

En nu de toestanden zóó worden, roepen die vragen om een antwoord. Want ging het zoo door, dan zou er groot gevaar zijn, dat we op weg gingen naar de chaos. Dat iedere Kerk maar te hooi en te gras op zoek ging naar gelden op nieuwe en zelfbedachte wijzen. En het besef, dat de plaatselijke Kerk het behoort te doen, en dat hij gebreken onmacht het kerkverband behoort bij te springen, zou teloor gaan.

Daarom zal er in de regeling van het financiële vraagstuk toch eindelijk wel eenige vastheid dienen te komen. De weg van het kerkverband lijkt de meest aannemelijke. Dien kant zal het uit moeten.

Het is niet te verwachten, dat de Generale Synode dat nu eens in het algemeen en in abstracto zal uitspreken. Zoo doet het in den regel een Generale Synode niet. Ze houdt zich bezig met concrete dingen.

Daarom zal het van den anderen kant moeten beginnen. Kerken, die steun verlangen voor haar arbeid, zullen dien steun maar eens moeten aanvragen op de classis. Die classis zal dan misschien deputaten aanwijzen. De Evangelisatie zal op haar vergaderingen een onderwerp van bespreking gaan uitmaken. Zoo komt ook de praktische, financiële regeling hoe langer hoe meer in het kerkelijk kader. En van de classes en langs de particuliere Synodes zal zóó op den duur de zaak wel op een Generale Synode komen, die zich dan met concrete dingen kan bezig houden.

De Commissie-Groesbeide heeft in een enkel zinnetje

schijn roepen, door alles wat in die menschenziel weggedrongen is in de volle zon te plaatsen van zijn talle wetenschap, en in den hangen strijd te werpen van het eigen geestesleven van dien mensch;

doch in de alzóó door Jezus verwekte crisis zal de genade niet triumpheeren, doch het koortsig proces van zonde en zelfhandhaving zal zich verhaasten, totdat die mensch hijgt naar den dood.

Dan wordt het meenens; er komt een crisis, er moet iets buigen of barsten in den zoodanigen mensch!

Dan móét het!

Dan is er in zulk een mensch niets anders mogelijk dan een, moe en afgestreden, gehoor geven aan een diepe stem, die van buiten uit Jezus' mond, en TEGELIJK van binnen, uit de donkere spleten van zijn eigen ziel opstijgt: Wat gij doet, doe het haastiglijk!

In zulke oogenblikken komt daar in dien mensch niets nieuws bij, dat niet te voren in hem aanwezig zou geweest zijn; o neen.

In zulke oogenblikken draagt ook Christus NIETS in dat leven in, dat niet te voren reeds diep er in besloten lag; o neen.

In zulke oogenblikken gebeurt er slechts één ding: **wat er in is, dat komt er uit.** Wat achter uit gedrongen was, en tot op het laatste oogenblik toe achteruit gedrongen bleef, dat komt eindelijk en dan eens voor het laatst, zijn recht onstuimig vragen.

Zijn recht!

Want deze mensch had dat recht nog nooit ontkend. Hij was alleen maar over zijn eigen kwesties heen gelopen. Maar nog nimmer had hij zijn hart besneden; nog nooit tot zijn ouden mensch gezegd: gij hebt alleen maar onrecht!

En zóó vaart niet alleen de Satan naar dien mensch toe, maar die mensch vaart ook den Satan tegemoet.

Want het is de majesteit van Jezus, dat Hij den mensch van Zijn kant naderen en overwinnen kan, zonder dat die mensch van zijn kant naar Hem toe gaat.

Doch het is de armoede van den Satan, dat hij tot niemand komen kan, tenzij de mensch van zijn kant óók naar Satan toekomt.

Jezus als Middelaar brengt iets nieuws in den nieuwen wedergeboren mensch.

Maar Satan kan slechts heen en weer werpen, wat in ons leven oud en reeds aanwezig was.

reeds dezen weg gewezen: „De weg is nu verder, dat de Kerken, zoo noodig, met concrete dingen gaan tot meerdere vergaderingen”.

De arbeid, die van verschillende kanten is aangevat, om het Evangelie te brengen ook daar, waar het totaal onbekend is, heeft mijn volle sympathie.

Maar ik geloof niet, dat de wijze, waarop men de zaak zoekt te financieren, de juiste is. Wie evangeliseert, moet het zelf betalen. En wanneer men daartoe niet bij machte is, moet hulp niet allereerst gezocht worden in heel het land, maar langs den kerkelijken weg van het kerkverband.

Zóó komen we ook, wat dit punt betreft, met de Evangelisatie in het rechte spoor.

C. B.

De Zending en de Geestesstroomingen in Indië.

Indië is niet afgesloten van de wereld, en heeft dan ook een belangrijk aandeel in de verschijnselen en stroomingen, die de Oostersehe volken tegenwoordig kenmerken.

Met een enkel woord kunnen wij deze stroomingen, „nationalisme” noemen; het is het streven zich los te maken van de voogdij der overheerschers, welke voogdij echter heel veel van een onderwerpen en bedwingen heeft.

Welke houding moet de zending hiertegenover aannemen?

Deze belangrijke vraag wordt door den oud-zendingconsul de Crommelin beantwoord in het tweede referaat, dat hij opnam in zijn boekje, de vorige week aangekondigd: „Bezinning en Richting”.

Eerst geeft de Crommelin aan, wat tot dusver de uitwendige vrucht der zending zijn mocht; en dan ontvangen wij merkwaardige getallen.

Het aantal Inlandsche Christenen kan op een miljoen worden geschat, behalve dan de Roomschen, die 170.000 tellen. In ongeveer 20 jaren verdubbelde het getal Christenen; te opmerkelijker is dit, omdat juist in die jaren de anti-Westersehe geest sterk toenam.

Op Java is het getal Christenen in verhouding tot de overige bewoners 1 tot 1000; maar nemen wij het over geheel Indië, dan is de verhouding 1 tot 50!

Heele streken en landen zijn reeds gechristianiseerd, zooals Nias, Posso, Minahassa, Ambon, de Samri- en Taland-eilanden. Ook moet hier de groote Batakkerk op Sumatra worden genoemd, welke reeds 250.000 leden telt.

Ook moet in aanmerking worden genomen, — en daardoor zeggen deze getallen nog meer — dat de door-znee-Christen op hooger ontwikkelingspeil staat dan de niet-Christen. Eveneens heeft de vrouw onder de Christenen een veel betere positie, waardoor ook het algemeene peil wordt verhoogd, en de invloed der Christenen belangrijk toeneemt in de Indische samenleving.

Het is de moeite waard misschien, om nog even iets naders hiervan te zien.

Wij mogen immers niet denken, dat nu alleen maar zulke heel enkele booze naturen als Judas, of zijns gelijken, zich geestelijk te kort doen door zoo, als boven omschreven werd, in zoo'n „verdringing” van driften en begeerten zich over te geven aan geestelijke bedwelming, in gelijktijdige handhaving toch van de zonde in hun ziel.

Neen, er is eigenlijk geen mensch, die niet aan de zelfde wetten ten deele onderworpen is.

Judas gaat ons aan, omdat Jezus ons aangaat. Ook die „verdringing” gaat ons aan!

Dit ons geleerd te hebben is de onmiskenbare betekenis van het feit, dat, gelijk wij zeiden, in den laatsten tijd een school van geleerden opgekomen is, welke juist van dit zielkundig verschijnsel van „het verdringen” bijzondere studie gemaakt heeft. Zij gaat zelfs zoo ver — onlangs nog spraken wij in ons blad erover — dat zij daaruit, zoo al niet heel de zielkunde opbouw, dan toch daaruit grootendeels alle zielkundig leven verklaren wil.

Wie nu op Judas Iskariot acht geeft, zal, in het algemeen gesproken, toegeven, dat in elks zieleleven een onbewuste, achteruit persende werking is van de ééne drift en begeerte door de andere; dat dit voorts een actie is van onzen dieperen levensgrond, van een verborgen wil des menschen, die immers krachtens de zonde alleen dat onder de oogen wil zien, wat hem aangenaam is; en die van nature op die manier zichzelf den zelfdienst (dat groote surrogaat van den verloren Godsdienst) mogelijk maakt, zelfs als God hem te na komt en Jezus hem imponeert.

* * *

Nu is het merkwaardig te hooren, op welke wijze sommige menschen, met name uit die wetenschappelijke school van zielkunde, welke wij zooveel bedoelden, meenen, een mensch, die in der gelijken dóór en dóór ongezonden toestand verkeert, te moeten helpen.

Men zegt dan tot ons, dat zoo iemand ziek blijven zal en eigenlijk op de vlucht zal blijven slaan voor zichzelf, zoo lang hij niet ronduit alle instincten, driften, begeerten, passies, die in zijn onbewuste leven teruggedrongen zijn, één voor één met koel verstand uit eigen duistere ziele diepten onbarmhartig-ontleedend voor den dag „naar boven”, haalt. Zulk een mensch, zegt men, moet niet langer voor de nuchtere of yreelijken werkelijkheid van zijn eigen leven op den loop gaan. Neen, hij moet al die „verdrongen” begeerten van zijn

maar, omgekeerd: het plaatst Christus, naar Zijn uiterlijke verschijning, onder het zoeklicht van zijn eigen waarneming. En voorzover die Christus dan door zulk een mensch gezien wordt en bewonderd, mag Hij ook op zoo'n ziel wel „inwerken”, en kan Zijn ideaalgestalte ook wel voor een tijd lagere driften en booze hartstochten (denk aan Judas' geldgierigheid) verdringen, maar overwonnen is de zonde niet; en verbrjzelen laat zich het hart door Christus evenmin. De mensch heeft in zulk een geval zich zelf tijdelijk verbeterd; hij is niet door den persoon Christus neergeslagen, doch hij heeft door een Christus-idee, door een Christus-ideaal, dat uit hem zelf was opgekomen, zichzelf uit zichzelf tijdelijk gecorrigeerd, beschaafd, verbeterd; maar hij is niet bekeerd. Er is een zandverstuiving geweest in de duinen van zijn hart, doch de duinen, de zeeeringen, zijn door de zee van Gods genade niet verslonden.

In zulk een hopeloos geval is er maar één weg meer open, en er is maar één uitkomst mogelijk: straks komt hetgeen eerst achteruit gedrongen werd, en met geweld geperst werd in de donkere kamer van het onderbewuste leven, plotseling met dubbele kracht, met geweldige onstuimigheid weer naar boven en naar voren toe. Het laat zich te heviger gelden. Lang verdrongen hartstochten komen eindelijk als gieren naar rechten nemen; en wat die mensch dan gaat doen, doet hij „HAASTIGLIJK”.

Het is een tragisch proces. Maar het is, zoo lang God niet optreedt ter bekeering, onvermijdelijk, en angstig-vol van logica.

En wanneer dan zulk een ziel vlak bij Jezus leeft en krimpt en lijdt, en zich toch maar handhaven wil; en wanneer dan Jezus voor zulk een ziel niet de Middelaar is;

en wanneer dan zulk een mensch in zijn ziel het Middelaars-aanbod van Jezus Christus uit den dieperen grond van zijn onwedergeboren zielsbestaan terug blijft dringen;

en wanneer dan Jezus niet als Middelaar, maar enkel als een edel mensch van sterke, zuivere geestkracht, van rustige, ongeschokte wilskracht, op zulk een onrustige, worstelende, zichzelf verterende ziel inwerken mag;

dan kan die edele mensch Jezus met zijn bloed-menschelijke zielekrachten en met al Zijn wilskracht tot zulk een ziel ingaan;

en dan kan hij als menschen onder menschen wel in zulk een menschelijke ziel een hittigen brand ontsteken, een bennauwde zielworsteling te voor-

* * *